

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 27ης Μαρτίου 1979 *

Στην υπόθεση 143/78,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesgerichtshof προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971 για την ερμηνεία από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Jacques de Cavel, Flughafenbereich Ost, Gebäude 124-2040, D-6000 Φραγκφούρτη, επί του Μάιν,

εφεσείοντος της κύριας δίκης,

και

Luise de Cavel, Dielmannstraße 20, D-6000 Φραγκφούρτη επί του Μάιν,

εφεσίβλητης της κύριας δίκης,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 1, εδάφιο 2, περίπτωση 1, της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους H. Kutscher, πρόεδρο, J. Mertens de Wilmars και Mackenzie Stuart, προέδρους τμήματος, A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, O'Keefe, G. Bosco και A. Touffait, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: J.-P. Warner
γραμματέας: A. Van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

- 1 Με Διάταξη της 22ας Μαΐου 1978, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 19 Ιουνίου 1978, το Bundesgerichtshof υπέβαλε στο Δικαστήριο, δυνάμει του Πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971 για την ερμηνεία από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (στο εξής: η Σύμβαση), προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 1, εδάφιο 2, περίπτωση 1, της εν λόγω Συμβάσεως, που αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής αυτής την προσωπική κατάσταση και ικανότητα των φυσικών προσώπων, τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και τις κληρονομικές σχέσεις.
- 2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς σχετικής με την εκτέλεση, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Διατάξεως, εκδοθείσας στις 19 Ιανουαρίου 1977 από τον αρμόδιο για διαφορές οικογενειακού δικαίου δικαστή του Tribunal de grande instance του Παρισιού, η οποία διέταξε ως ασφαλιστικό μέτρο, κατά τη διάρκεια διαδικασίας διαζυγίου μεταξύ των διαδίκων της κύριας δίκης, την επίθεση σφραγίδων επί επίπλων, αντικειμένων και ειδών ευρισκομένων στο διαμέρισμα των εν λόγω διαδίκων στη Φραγκφούρτη επί του Μάιν και την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων και λογαριασμών της εφεσίβλητης σε δύο τράπεζες της εν λόγω πόλεως.

Ο σύζυγος, ενάγων στη δίκη διαζυγίου, υπέρ του οποίου εκδόθηκε η διατάσσουσα την κατάσχεση απόφαση, ερειδόμενος στο άρθρο 31 της Συμβάσεως, υπέβαλε αίτηση στον Πρόεδρο του Landgericht της Φραγκφούρτης επί του Μάιν ζητώντας την περιαφή της Διατάξεως του Γάλλου δικαστή με τον εκτελεστήριο τύπο, η αίτηση, όμως αυτή, απορρίφθηκε, διότι ο αιτών δεν είχε προσκομίσει τα αναφερόμενα στο άρθρο 47 της Συμβάσεως έγγραφα.

Το Oberlandesgericht της Φραγκφούρτης επί του Μάιν, ενώπιον του οποίου ασκήθηκε έφεση, απέρριψε και αυτό την αίτηση, με την αιτιολογία ότι τα

ασφαλιστικά μέτρα, για τα οποία εξητείτο η περιαφή του εκτελεστήριου τύπου, ενέπιπταν στο πλαίσιο διαδικασίας διαζυγίου και, συνεπώς, αποκλείονταν από το πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως, δυνάμει του άρθρου 1, εδάφιο 2, περίπτωση 1 αυτής.

- 3 Το Bundesgerichtshof, ενώπιον του οποίου ήχθη τελικά η υπόθεση, υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα : «Η κοινοτική Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπεγράφη στις 27 Σεπτεμβρίου 1968, έχει άραγε εφαρμογή στην επίθεση σφραγίδων και την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων που έχουν διαταχθεί κατά της εναγομένης σε δίκη διαζυγίου από το δικαστή των υποθέσεων οικογενειακού δικαίου, με την ευκαιρία δίκης διαζυγίου που εκκρεμεί ενώπιον γαλλικού δικαστηρίου, διότι πρόκειται περί παρεπόμενης διαδικασίας (Nebenverfahren) σχετικής με την προσωπική κατάσταση των φυσικών προσώπων ή τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων (άρθρο 1, εδάφιο 2, περίπτωση 1 της Συμβάσεως);»
- 4 Κατά την Επιτροπή και τον αιτούντα τα ασφαλιστικά μέτρα, έπρεπε να δοθεί η απάντηση ότι η εν λόγω διαδικασία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως, ενώ οι Κυβερνήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, καθώς και η εναγομένη στη δίκη διαζυγίου, προτείνουν να δοθεί η απάντηση ότι δεν έχει εφαρμογή η Σύμβαση.
- 5 Όπως φαίνεται από τη δικογραφία, τα επίμαχα ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων σημεία αφορούν, αφενός, το σύνδεσμο μεταξύ των διαταχθέντων, από το Γάλλο δικαστή των οικογενειακών υποθέσεων, μέτρων και της διαδικασίας διαζυγίου και, αφετέρου, το ζήτημα της ενδεχόμενης εφαρμογής της Συμβάσεως λόγω του περιουσιακού χαρακτήρα των εν λόγω ασφαλιστικών μέτρων.
- 6 Το πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως περιλαμβάνει, κατά το άρθρο 1, τις «αστικές και εμπορικές υποθέσεις».

Εντούτοις, λόγω της ιδιαιτερότητας ορισμένων υποθέσεων μεταξύ των οποίων «η προσωπική κατάσταση και ικανότητα των φυσικών προσώπων, οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, οι κληρονομικές σχέσεις», οι σχετικές με αυτά τα ζητήματα διαφορές αποκλείστηκαν από το πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως.

- 7 Η προσωρινή ρύθμιση των εννόμων περιουσιακών σχέσεων μεταξύ συζύγων, όταν επιβάλλεται κατά τη διάρκεια δίκης διαζυγίου, συνδέεται στενά με τους

λόγους διαζυγίου, την προσωπική κατάσταση των συζύγων ή των γεννηθέντων εκ του γάμου τέκνων και, για το λόγο αυτό, δεν μπορεί να διαχωριστεί από τα ζητήματα προσωπικής καταστάσεως των συζύγων που εγείρονται με τη λύση του δεσμού του γάμου, καθώς και με την εκκαθάριση των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

Έπεται ότι η έννοια «περιουσιακές σχέσεις των συζύγων» περιλαμβάνει, όχι μόνο τις περιουσιακές σχέσεις που ειδικώς και αποκλειστικά προβλέπουν ορισμένες εθνικές νομοθεσίες ενόψει του γάμου, αλλά και όλες τις περιουσιακές σχέσεις που προκύπτουν άμεσα από το δεσμό του γάμου ή από τη λύση του.

Διαφορές που αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία των συζύγων κατά τη διάρκεια δίκης διαζυγίου μπορούν, συνεπώς, ανάλογα με την περίπτωση, να έχουν σχέση, ή να συνδέονται στενά με: 1) είτε ζητήματα σχετικά με την προσωπική κατάσταση των φυσικών προσώπων, 2) είτε με έννομες περιουσιακές σχέσεις μεταξύ συζύγων που απορρέουν απευθείας από το δεσμό του γάμου ή τη λύση του, 3) είτε και έννομες περιουσιακές σχέσεις υφιστάμενες μεταξύ αυτών, αλλά χωρίς σχέση με το γάμο.

Παρόλον ότι οι διαφορές της τελευταίας κατηγορίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως, οι σχετικές με τις δύο πρώτες κατηγορίες διαφορές πρέπει να αποκλειστούν από το εν λόγω πεδίο εφαρμογής.

- 8 Οι προεκτεθείσες σκέψεις ισχύουν τόσο για τα ασφαλιστικά μέτρα, τα σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία των συζύγων, όσο και για τα μέτρα που έχουν οριστικό χαρακτήρα.

Ασφαλιστικά μέτρα σχετικά προς περιουσιακά στοιχεία — όπως είναι η επίθεση των σφραγίδων ή η κατάσχεση — είναι ικανά να διασφαλίσουν ποικίλης φύσεως δικαιώματα, και ως εκ τούτου το αν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως καθορίζεται, όχι από την ίδια τους φύση, αλλά από τη φύση των δικαιωμάτων των οποίων τη διασφάλιση αποβλέπουν.

- 9 Η Σύμβαση δεν παρέχει καμία νομική βάση που να επιτρέπει να γίνεται διάκριση, ως προς το πεδίο της εφαρμογής της καθ' ύλην, μεταξύ προσωρινών και οριστικών μέτρων.

Αυτό το συμπέρασμα δεν κλονίζεται από το άρθρο 24 της Συμβάσεως, κατά το οποίο: «τα ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται από το δίκαιο συμβαλλομέ-

νου κράτους μπορούν να ζητηθούν από τα δικαστήρια του κράτους αυτού, έστω και αν δικαστήριο άλλου συμβαλλόμενου κράτους έχει, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υποθέσεως».

Πράγματι, αυτή η διάταξη αφορά ρητώς τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων σε συμβαλλόμενο κράτος, όταν δικαστήριο άλλου συμβαλλόμενου κράτους έχει «σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση» διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υποθέσεως και δεν μπορεί, συνεπώς, να γίνεται επίκλησή της για να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως ασφαλιστικά μέτρα που αφορούν υποθέσεις, οι οποίες αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως.

- 10 Πρέπει, επομένως, να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, οι δικαστικές αποφάσεις που διατάσσουν ασφαλιστικά μέτρα — όπως είναι η επίθεση σφραγίδων ή οι κατασχέσεις επί των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων — κατά τη διάρκεια διαδικασίας διαζυγίου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 αυτής, εφόσον τα μέτρα αυτά αφορούν, ή συνδέονται στενώς είτε με ζητήματα προσωπικής καταστάσεως των φυσικών προσώπων που είναι διάδικοι στη δίκη διαζυγίου είτε με περιουσιακές έννομες σχέσεις, οι οποίες προκύπτουν άμεσα από το δεσμό του γάμου ή από τη λύση του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε, με Διάταξη της 22ας Μαΐου 1978, το Bundesgerichtshof, αποφαινεται:

Οι δικαστικές αποφάσεις που διατάσσουν ασφαλιστικά μέτρα — όπως είναι η επίθεση σφραγίδων ή οι κατασχέσεις επί των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων — κατά τη διάρκεια διαδικασίας διαζυγίου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως, της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 αυτής, εφόσον τα μέτρα αυτά αφορούν, ή συνδέονται στενώς είτε με ζητήματα προσωπικής καταστάσεως των φυσικών προσώπων που είναι διάδικοι στη δίκη διαζυγίου είτε με περιουσιακές έννομες σχέσεις, οι οποίες προκύπτουν άμεσα από το δεσμό του γάμου ή από τη λύση του.

Κρίθηκε από το Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο στις 27 Μαρτίου 1979.

Kutscher Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner

Pescatore Sørensen O'Keefe

Bosco Touffait

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Μαρτίου 1979.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
H. Kutscher